

Nationella riktlinjer 2025:

Bäckenbottendysfunktion

Riktlinjerna i korthet

Stöd för prioriteringar i hälso- och sjukvården

Bäckerbottendysfunktion innefattar olika nedsatta funktioner och besvär som är kopplade till bäckenbottens struktur, muskulatur och stödjevävnader. Det är ett folkhälsoproblem som kan drabba människor oavsett kön, och problemen blir vanligare med stigande ålder. Omkring varannan kvinna får någon gång under livet bäckenbottendysfunktion.

För att personer med bäckenbottendysfunktion ska få rätt vård i tid krävs att den skam och normalisering som kan präglade området bryts – och att vårdkedjan hänger ihop. Tidig upptäckt, rätt insatser och fungerande samverkan är avgörande.

Vi vänder oss framför allt till dig som har ett övergripande ansvar för att fördela resurser i hälso- och sjukvården.

Observera att riktlinjerna inte är heltäckande, utan gäller ett urval av viktiga frågor där det behövs vägledning. Det är viktigt att fortsätta prioritera de arbetssätt som redan fungerar bra i hela landet.

➔ Läs riktlinjerna och stödmaterialet på Socialstyrelsens webbplats, socialstyrelsen.se/nationellariktlinjer/backerbottendysfunktion.

Rekommendationer i korthet

Bryt skammen – normalisera inte besvären

Synliggör bäckenbottendysfunktion i hälso- och sjukvårdens strukturer och i kommunikationen med patienter. Fråga aktivt om symtom och ge patienter möjlighet att tala om besvär som påverkar livskvaliteten, även när de rör intima områden som urin- och analläckage, smärta och sexualitet. God vård motverkas om besvären normaliseras och betraktas som något patienten får lära sig leva med.

Stärk primärvårdens kompetens och ansvar

Ge primärvården bättre förutsättningar att arbeta systematiskt med bäckenbottendysfunktion. Det handlar både om kompetens och fungerande samverkansvägar. När rätt insatser sätts in tidigt minskar risken för långvarigt lidande – och därmed behovet av mer resurskrävande specialistvård.

Utjämna ojämlikheter i tillgången till vård

Det ska inte spela någon roll var i landet en person söker vård för bäckenbottendysfunktion. Alla behöver ha tillgång till en likvärdig bedömning, behandling och uppföljning, oavsett bostadsort och bakgrund. Våra rekommendationer syftar till att minska skillnader och ge förutsättningar för en god vård för alla i hela landet.

Organisera för multiprofessionell samverkan

Bäckenbottendysfunktion med komplexa symtom kräver ofta insatser från flera professioner och verksamheter. Vården kan därför behöva organiseras så att olika kompetenser samverkar – både inom den somatiska vården och med psykiatri. För en effektiv, jämlik och tillgänglig vård även för de mest utsatta patientgrupperna krävs ofta förbättrad samverkan och en tydlig ansvarsfördelning.

Vi följer upp och utvärderar

Med de nationella riktlinjerna vill Socialstyrelsen bidra till jämlika insatser med hög kvalitet. Till riktlinjerna hör indikatorer för uppföljning. Med hjälp av dem kommer vi att utvärdera hur regionerna och kommunerna följer riktlinjerna. Som beslutsfattare kan du också använda indikatorerna för att till exempel följa upp och utveckla din verksamhet.

Socialstyrelsen

Nationella riktlinjer 2025: Bäckebottendysfunktion –
Riktlinjerna i korthet (artikelnr 2025-6-9669) kan
laddas ner på vår webbplats.
socialstyrelsen.se/publikationer